

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria et disputationes scholastica in Summam D.
Thomae Aquinatis**

Nazarius, Johannes P.

Coloniae, 1621

Articvlvs I. Vtrum filius Dei in humana natura assumere debuerit corporis
defectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82325](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82325)

quod humana voluntas efficax sæpe caret effectu A
per eam intento; quod de diuina, quæ simpliciter
omnipotens est, dici nequaquam potest; cum ta-
men ambæ conueniant, ut neutra, si sit inefficax,
congrue dici valeat non posse, quod voluit, ut
ante diximus.

Tertio patet rationem à S. D. assignatam, quare
Christus cum voluerit, latere non potuerit, opti-
mam esse: ait enim ideo Christum latere non po-
tuisse, quia voluntas hæc non fuit de eo, quod per
eum sciendum erat, sed de eo, quod erat sciendum
per alios, quod non subiacebat humanæ volun-
tati ipsius: quæ vltima verba, ut congrua sint, ne-
cessario de voluntate efficaci sunt intelligenda.
Nam ea solum ratione dicimur id posse, quod
nostræ subiacet voluntati; quia cum efficaciter B
volumus, id possumus efficere vel assequi: dicun-
tur enim aliqua subiacere nostræ voluntati qua-
tenus voluntas, adhibitis medijs sufficientibus,
potest illud agere vel assequi; constat autem talia
media per solum voluntatem efficacem adhiberi;
voluntas autem inefficax, ut sic, nec adhibet nec
adhibere potest media sufficientia ad finem asse-
quendum.

Conclusio. POSTREMO sequitur conclus. negatiua directe
respondens quaesito, videlicet: *Anima Christi non
habuit omnipotentiam, quo ad ea, quæ voluit absoluta &
efficaci voluntate, ut adimplenda per alios.*

**Argumen-
ta, & solu-
tiones.** CONTRA conclus. argumentatur Medina: Pri-
mo: Voluntas animæ Christi est voluntas Dei: nam
actiones sunt suppositorum; Ergo semper imple-
tur, si est efficax & absoluta. Respond. Nullam esse
conseq. quoniam ex supposito non deriuatur
infinita perfectio aut virtus infinita simpliciter ad
humanitatem, & eius potentias; alioquin vni o fa-
cta fuisset, non in persona tantum, sed etiam in
natura: sed ex illo antecedente sequitur: Primo,
humanam voluntatem non fuisse diuine contra-
riam, sed illud tantum voluisse, quod Deo placuit
ipsam velle. Secundo sequitur, voluntatem hu-
manam ut instrumentum Dei, potuisse semper
impleri.

Obi. 2. Secundo: Christus Dominus euidenter videbat
voluntatem diuinam esse determinatam ad hoc
vel ad illud; ergo non poterat velle, nisi quod no-
uerat Deum velle: Probatur consequentia: Nam
hoc habent vniuersi beati. Resp. Iam ostensum es-
se in 3. notabili, quomodo humana Christi volun-
tas fuerit eius diuine voluntati conformis; & id-
eo admissio toto argumento, nihil sequitur con-
tra nostram conclusionem.

Obi. 3. Tertio: Voluntas efficax & absoluta semper im-
pletur in omnibus beatis; ergo & in Christo.
Solut. Resp. falsum esse antec. quoad eam voluntatem,
quæ dicitur efficax secundo modo, alioquin nul-
lus hominum damnaretur; certum est enim An-
gelum omnem custodem voluntate efficaci se-
cundo modo velle salutem hominis custodiri, cum
adhibeat omnia media secundum prudentiam
opportuna ad eius salutem, & tamen constat mul-
tos ex hominibus non saluari; & sancti continue
orant pro nobis, ut salutem à Deo consequamur
per eius gratiam & auxilia, quam ex nobis multi
sua culpa non obtinent: unde S. D. in 2. 2. q. 83. art.
11. ad 2. ait: Sancti impetrant illud, quod Deus vult fieri
per orationes eorum; & hoc petunt, quod æstimant eorum
orationibus implendum secundum Dei voluntatem. Vbi
Caictanus ait Sanctos orantes nescire, an impe-
trabunt, sed petere æstimantes hoc esse Deo pla-
citurum, & de hoc orando consulere diuinam ma-
iellatem: Atque ideo diuersos Sanctos absque
contrarietate voluntatum diuersa petere, quasi
contraria proponentes adunati ad Dei benepla-

citum; ut patet de duobus Angelis Dan. 10. quæ
non possunt intelligi, nisi de voluntate & petiti-
one Sanctorum absoluta; alioquin incongrue di-
ceret S. D. Sanctos illud petere, quod æstimant
eorum orationibus implendum; petitiō namque
conditionata talem æstimationem non requirit,
ut patet de petitione Christi Domini dicentis,
Pater si possibile est, &c. non enim æstimabat id me-
dia hac oratione implendum à Deo fuisse, cum op-
positum à Deo fuisse prædefinitum certo sciret,
Quadam tamen ratione dici posset, quod San-
ctorum orationes semper exaudiuntur à Deo; cu-
ius explicatio ad rem præsentem minime pertinet.

CONTRA eandem concl. est auctoritas August. in *Obi. 4.*
lib. de quaest. noui Testamenti, q. 77. & Greg. 19. *moral.*
cap. 14. dicentium Christum habuisse omnipoten-
tiam respectu executionis suæ voluntatis. Respond. *Solut.*
Hos patres loqui de Christo quo ad eius diuinā
voluntatem, vel etiam quoad humanam, quate-
nus erat instrumentum diuinitatis.

QVÆSTIO DECIMA QVARTA.

De defectibus corporis assumptis à filio Dei, in quatuor ar-
ticulos diuisa.

D Einde considerandum est de defectibus, quos Christus
in humana natura assumpsit.
Et primo de defectibus corporis, secundo de defectibus
animæ.

Circa primum quaruntur quatuor.

C Primo vtrum filius Dei assumere debuerit in humana
natura corporis defectus.

Secundo, vtrum assumpsit necessitatem his defecti-
bus subiaccendi.

Tertio, vtrum hos defectus contraxerit.

Quarto, vtrum omnes huiusmodi defectus assumpsit.

Ratio ordinis.

H ACTENVS egit S. D. de perfectionibus af-
sumptæ humanitatis; nunc de defectibus ei-
usdem naturæ disputat: & primo quidem de iis
quæ ad corpus attinent, prout ab anima saltem sen-
situa distinguuntur, & ex corpore sic accepto,
veluti ex propria causa deriuantur; ut patet ex hac
tota quaestione. Deinde quaestione proxime se-
quenti de iis defectibus agit, qui ad animam
pertinent eiusdem assumptæ humanitatis. De de-
fectibus autem corporis primo tractat indefinite
seu indistincte prioribus tribus articulis; deinde
distincte de eisdem agit in vltimo articulo. De illis
indistincte sumptis agit, primo considerando eos
absolute, siue secundum se in primo articulo. Dein-
de quo ad eorum causam, vel causas phylicas in
secundo articulo. Demum quo ad causam moralem
in 3. articulo.

ARTICVLVS I.

Vtrum filius Dei in humana natura assumere debuerit
corporis defectus.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod filius Dei non
debuerit assumere humanam naturam cum corpo-
ris defectibus. Sicut enim anima vnita est personaliter
Verbo Dei, ita & corpus. Sed anima Christi habuit omni-
modam perfectionem, & quantum ad gratiam, & quan-
tum ad scientiam: ut supra dictum est. Ergo etiam corpus
eius debuit esse omnibus modis perfectum, nullum in se ha-
bens defectum.

Præterea: Anima Christi videbat Verbum Dei ea vi-
sione, qua Beati vident (ut supra dictum est) & sic anima
Christi erat beata. Sed ex beatitudine animæ glorificatur
corpus: dicit enim Augustinus in Epist. ad Dioscorum.
Tam potenti natura Deus fecit animam, ut ex eius plenif-
sima beatitudine, redunder etiam in inferiorem naturam,
quod

quod est corpus, non beatitudo, qua fruuntur, & intelligitur anima est propria, sed plenitudo sanatis, id est, incorruptionis rigor. Corpus igitur Christi fuit incorruptibile, & absque omni defectu.

Præterea: Pœna consequitur culpam, sed in Christo non fuit aliqua culpa: secundum illud prime Pet. 2. Qui peccatum non fecit: Ergo nec defectus corporales, qui sunt penales, in eo esse debuerunt.

Præterea: Nullus sapiens assumit id, quod impedit ipsum à proprio fine. Sed per huiusmodi defectus corporales, multipliciter videtur impedi finis Incarnationis. Primo quidem, quia propter huiusmodi infirmitates, homines ab eius cognitione impediuntur: secundum illud Isaie 53. Considerauimus eum despectum, & nouissimum virorum, virum dolorum, & scientem infirmitatem, & quasi absconditus vultus eius, & despectus: unde nec reputauimus eum. Secundo, quia sanctorum Patrum desiderium non videtur impleri: ex quorum persona dicitur Isa. 51. Confurge, confurge, induere fortitudinem, brachium Domini. Tercio, quia congruentius per fortitudinem, quam per infirmitatem videbatur & potestas diaboli posse superari, & humana infirmitas posse sanari. Non ergo videtur conueniens fuisse, quod filius Dei humanam naturam assumpsit, cum corporalibus infirmitatibus sine defectibus.

Sed contra est, quod dicitur Hebr. 2. In eo, in quo passus est, & tentatus, potens est, & eis, qui tentantur auxiliari. Sed ad hoc venit, ut nos adiuuaret: unde, & David dicebat. Leuaui oculos meos in montes, unde veniet auxilium mihi. Ergo conueniens fuit, ut filius Dei carnem assumpsit, infirmitatibus humanis subiactam, ut in ea posset pati, & tentari: & sic auxilium nobis ferre.

Respondendo dicendum, conueniens fuisse, corpus assumptum à filio Dei humanis infirmitatibus, & defectibus subiaccere, & præcipue, propter tria. Primo quidem, quia ad hoc filius Dei, carne assumpta, venit in mundum, ut pro peccato humani generis satisfaceret. Vnus autem pro peccato alterius satisfacit, dum penam pro peccato alterius debitam, in se suscipit. Huiusmodi autem defectus corporales, scilicet mors, fames, sitis, & huiusmodi sunt pœna peccati, quod est in mundum per Adam introductum: secundum illud Rom. 5. Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors. Unde conueniens fuit quantum ad finem Incarnationis, quod huiusmodi penalitates in nostra natura susciperet vice nostra, secundum illud Isa. 53. Vere languores nostros ipse tulit. Secundo, propter fidem Incarnationis asruendam. Cum enim natura humana non aliter esset nota hominibus, nisi prout huiusmodi corporalibus defectibus subiaceret, si sine his defectibus filius Dei humanam naturam assumpsisset, videretur non fuisse verus homo, nec veram carnem habuisse, sed phantasticam, ut Manichæi posuerunt. Et ideo, ut dicitur Philip. 2. Exinaniuit semetipsum, formam serui accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inuentus, ut homo. Unde, & beatus Thomas per aliquid vulnere est ad fidem reuocatus, ut dicitur Ioan. 20. Tercio, propter exemplum patientiæ, quod nobis exhibet, passionibus, & defectibus humanis fortiter tolerando. Unde dicitur Hebr. 12. Sustinuit à peccatoribus aduersus semetipsum contradictionem, ut non fatigemini, animis vestris deficientes.

Ad primum ergo dicendum, quod satisfactio pro peccatis alterius, habet quidem quasmateriam pœnas, quas aliquis pro peccato alterius sustinet: sed pro principio habet habitum animæ, ex quo inclinatur ad volendum satisfacere pro alio, & ex quo satisfactio efficaciam habet. Non enim esset efficax satisfactio, nisi ex charitate procederet: ut infra dicitur. Et ideo oportuit animam Christi, & perfectam esse, quantum ad habitus scientiarum, & virtutum, ut haberet facultatem satisfaciendi: & quod corpus eius esset subiectum infirmitatibus, ut ei satisfactionis materia non desset.

Ad secundum dicendum, quod secundum naturalem habitudinem, quæ est inter animam, & corpus, ex gloria

anima redundat gloria ad corpus. Sed hæc naturalis habitudo in Christo subiacebat voluntati diuinitatis ipsius, ex qua factum est, quod beatitudo remaneret in anima, & non derivaretur ad corpus, sed caro pateretur: quæ conueniunt naturæ passibili, secundum illud, quod Damasc. dicit, quod beneplacito diuine voluntatis, permutebatur carni pati, & operari quæ propria.

Ad tertium dicendum, quod pœna semper sequitur culpam actualement, vel originale: quandoque quidem eius, qui puniuntur: quandoque autem alterius, pro quo ille, qui pœnas patitur, satisfacit. Et ita accidit in Christo, secundum illud Isaie 53. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.

Ad quartum dicendum, quod infirmitas assumpta à Christo non impedit finem Incarnationis, sed maxime promouit: ut dictum est. Et quauis per huiusmodi infirmitates absconderetur eius diuinitas, manifestabatur tamen humanitas, quæ est via ad diuinitatem perueniendi: secundum illud Rom. 5. Accessum habemus per Iesum Christum ad Deum. Desiderabant autem antiqui patres in Christo, non quidem fortitudinem corporalem, sed spiritualement, per quam & diabolum viceret, & humanam infirmitatem sanauit.

Sensus quaesiti.

Quæstio sensum declarat S. D. in textu dicēs corporis defectus esse mortem, famem, sitim & huiusmodi.

Forma Textus.

Concl. est: Conueniens fuit corpus assumptum à Filio Dei humanis infirmitatibus & defectibus subiaccere. Probatur tripliciter. Primo ex fine Incarnationis. Quia ad hoc Filius Dei carne assumpta venit in mundum, ut pro peccato humani generis satisfaceret: ergo conueniens fuit, &c. Anteced. patet ex diuini scripturis, & ex prima quaestione. Consequentia probatur: quia vnus pro peccato alterius satisfacit, dum penam pro peccato alterius debitam in se suscipit: at huiusmodi defectus corporales, scilicet mors, fames, sitis &c. sunt pœna peccati, quod est in mundum per Adam introductum: ergo si venit in mundum per pro peccato hominis satisfaceret, conueniens fuit, &c. Quod etiam confirmatur auctoritate Isaie 53. Vere languores nostros ipse tulit. Secundo probatur conclusio ex fidei susceptione: Quia, si Dei filius humanam naturam sine his defectibus assumpsisset, videretur non fuisse verus homo, nec veram carnem assumpsisset, sed phantasticam, ut Manichæi posuerunt: ergo conueniens fuit, &c. Probatur assumpta conditionalis: quia natura humana non aliter est nota hominibus, nisi prout corporalibus defectibus subiaceret: ergo si sine his defectibus, &c. Confirmatur ex dicto Apostoli ad Philip. 2. Exinaniuit semetipsum, &c. & ex facto S. Thomæ Apostoli Ioan. 20. Tercio Probatur ab exemplaritate patientiæ: Quia Filius Dei nobis exemplum præbuit patientiæ, passionibus & defectibus humanis fortiter tolerando, ergo. Antecedens probatur auctoritate Apostoli ad Hebræos 12. ut patet in textu.

Expositio Textus.

De veritate & sensu conclusionis disputat hic vberissime aduersus hæreticos Suar. disput. 32. sect. 1.2. & 4. & Valq. disp. 59. & ante eos Med. artic. seq. quibus nihil addendum occurrit. Videnda sunt etiam, quæ scribit Suar. in Comment. circa primam rationem aduersus modernos hæreticos asserentes Christum passum fuisse pœnas purgatorij, vel etiam inferni: huius enim difficultatis proprius locus est infra q. 52. art. 4. vbi eam examinant

Tt 4

Med.

Medina & Suar. & Val. ibidem art. 1. & alij expostores. Legenda sunt etiam, quæ scribit Medina circareffonf. ad 1.

ARTICVLVS II.

Utrum Christus necessitatem his defectibus subiaceret assumptis.

Infra c. 15.
a. 5. 1. & 2.
dist. 3. q. 1.
a. 2. q. 1. c. 3.
cap. 20.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod Christus non ex necessitate his defectibus subiaceret. Dicitur enim 1sa. 53. Oblatus est, quia ipse voluit, & loquitur de oblatione ad passionem. Sed voluntas opponitur necessitati. Ergo Christus non ex necessitate subiaceret corporalibus defectibus.

Præterea, Damasc. dicit in 3. lib. Nihil coactum in Christo consideratur, sed omnia voluntaria. Sed quod est voluntarium, non est necessarium. Ergo huiusmodi defectus non fuerunt ex necessitate in Christo.

Præterea, Necessitas inferitur ab aliquo potentiore. Sed nulla creatura est potior, quam anima Christi, ad quam pertinebat proprium corpus conseruare. Ergo huiusmodi defectus, seu infirmitates non fuerunt in Christo ex necessitate.

Sed contra est, quod Apost. dicit Rom. 8. Misit Deus filium suum in similitudinem carnis peccati: sed conditio carnis peccati est, quod habeat necessitatem moriendi, & sustinendi alias huiusmodi passiones. Ergo talis necessitas sustinendi hos defectus fuit in carne Christi.

Respondeo dicendum, quod duplex est necessitas. Una quidem coactionis, quæ fit ab agente extrinseco. Et hæc quidem necessitas contrariatur, & naturæ, & voluntati: quorum utrumque est principium intrinsecum. Alia autem est necessitas naturalis, quæ consequitur principia naturalia, puta formam, sicut necessarium est ignem calefacere: vel materiam, sicut necessarium est corpus ex contrariis compositum dissolui. Secundum igitur hanc necessitatem, quæ consequitur materiam, corpus Christi subiectum fuit necessitati moriendi, & aliorum huiusmodi defectuum, quia, sicut dictum est, beneplacito diuina voluntati carni Christi permittitur agere, & pati quæ propria. Hæc autem necessitas causatur ex principiis carnis humane: ut dictum est. Si autem loquamur de necessitate coactionis, secundum quidem quod repugnat naturæ corporali, sic, iterum corpus Christi secundum conditionem propriæ naturæ necessitati subiaceret, & clauis perforantis, & flagelli percutientis. Secundum vero, quod necessitas talis repugnat voluntati, manifestum est, quod in Christo non fuit necessitas horum defectuum, neque per respectum ad diuinam voluntatem, neque per respectum ad voluntatem humanam Christi absolute, prout sequitur rationem deliberantem: sed solum secundum naturalem motum voluntatis, prout scilicet naturaliter refugit mortem, & etiam corporis nocumenta.

D. 904.
Ar. pr. ad 2.

Ad primum ergo dicendum, quod Christus dicitur oblatus, quia voluit, & voluntate diuina: & voluntate humana deliberata: licet mors esset contra naturalem motum voluntatis humane, ut Damasc. dicit.

Ad secundum patet responsio ex dictis.

Ad tertium dicendum, quod nihil fuit potentius, quam anima Christi absolute: nihil tamen prohibet aliquid suis se potentius, quantum ad hunc effectum: sicut clauis ad perforandum. Et hoc dico, secundum quod anima Christi consideratur secundum propriam naturam, & virtutem.

Sensus questus.

Necessitas hic indistincte sumitur, & expectanda est distinctio S. D. in corpore.

Forma Textus.

PROPOSITA triplici distinctione responderetur questio quatuor conclusionibus.

A Prima distinctio est: Duplex est necessitas: Una coactionis: quæ fit ab agente extrinseco. Explicatur eius ratio dicendo hanc necessitatem contrariari naturæ & voluntati. Alia naturalis: quæ consequitur principia naturalia: quæ sunt materia & forma. Declaratur exemplis: sicut quoad formam necessarium est ignem calefacere, quo ad materiam autem necessarium est corpus compositum ex contrariis corrumpi.

Secunda distinctio, quæ est subdiuisio primi membri, est: Necessitas coactionis duplicem potest habere repugnantiam, alteram ad naturam & alteram ad voluntatem.

Tertia distinctio, siue subdiuisio, est: Necessitas coactionis voluntati repugnans tripliciter intelligi potest. Primo respectu diuinæ voluntatis. Secundo respectu voluntatis humane Christi absolute, prout sequitur rationem deliberatam. Tercio respectu eiusdem voluntatis secundum naturalem motum voluntatis, prout scilicet naturaliter refugit mortem, & corporis nocumenta.

PRIMA CONCL. est: Secundum necessitatem naturalem, quæ consequitur materiam, corpus Christi subiectum fuit necessitati moriendi, & aliorum huiusmodi defectuum: probatur quia carni Christi permittitur agere & pati, quæ propria: ergo secundum necessitatem naturalem: probatur consequentia. Quia hæc necessitas causatur ex principiis carnis humane, ut dictum est.

SECUNDA CONCL. si loquamur de necessitate coactionis, secundum quod repugnat naturæ corporali, corpus Christi secundum conditionem propriæ naturæ necessitati subiaceret patiendi. Probatur: quia corpus Christi fuit clauis perforatum & flagellis percutsum.

TERTIA CONCL. Si sermo sit de necessitate coactionis, prout repugnat voluntati, non fuit in Christo necessitas horum defectuum per respectum ad voluntatem diuinam, neque per respectum ad voluntatem humanam Christi absolute, id est, prout sequitur rationem deliberantem.

VLTIMA CONCL. si loquamur de eadem necessitate per respectum ad humanam Christi voluntatem secundum naturalem eius motum, prout scilicet naturaliter refugit mortem, & etiam corporis nocumenta, fuit in Christo necessitas horum defectuum. Duas ultimas conclusiones non probat S. D. sed relinquit eas tanquam ex dictis manifestas.

Expositio Textus.

CAJETANVS hic explicat terminos vltimæ distinctionis: quibus vtitur S. D. in duabus vltimis conclusionibus: hi vero sunt voluntas deliberata, & voluntas naturalis, siue voluntas secundum motum suum naturalem. Quædam mouentur hic ab expostitoribus difficultates, quibus singularum conclusionum D. Th. veritas & sensus aperitur.

Prima difficultas est de veritate primæ conclusionis, de qua breuiter hic ait Medina in 3. ratione dubitandi, & a. 4. dubio 2. & Suar. dist. 32. sect. 2. & Valq. latissime dist. 60. querens; An Christus aliqua ex parte corporis habuerit necessitatem mortis naturalis: cuius resolutionem vide, si placet, apud dictum expostitorem.

Possent hic agi de figura celli in puncto natiuitatis Christi, an eius influxu Christus inclinaretur in mortem violentam illi a ludæis illatam: Sed non est hic locus de hac materia discedendi: videant, qui voluerint, Ioan. Picum in libro aduersus Astrologos, & Sixtum Senensem lib. 6. Bibliotheca annotatione 10.

Secunda difficultas est de veritate & sensu tertię, & quartæ conclusionis: quam veritatē hic breuiter Med.

quod est corpus, non beatitudo, quæ fruētis, & intelligē-
tis est propria, sed plenitudo sanatis, id est, incorruptionis
rigor. Corpus igitur Christi fuit incorruptibile, & absque
omni defectu.

Præterea: Pœna consequitur culpam, sed in Christo
non fuit aliqua culpa: secundum illud primæ Pet. 2. Qui
peccatum non fecit: Ergo nec defectus corporales, qui sunt
penales, in eo esse debuerunt.

Præterea: Nullus sapiens assumit id, quod impedit ip-
sum à proprio fine. Sed per huiusmodi defectus corporales,
multipliciter videtur impediri finis Incarnationis. Primo
quidem, quia propter huiusmodi infirmitates, homines ab
eius cognitione impediuntur: secundum illud Isaia 53.
Considerauimus eum despectum, & nouissimum virorum,
virum dolorum, & scientem infirmitatem, & quasi ab-
sconditus vultus eius, & despectus: unde nec reputauimus
eum. Secundo, quia sanctorum Patrum desiderium non
videtur impleri: ex quorum persona dicitur Isa. 51. Con-
surge, consurge, induere fortitudinem, brachium Domini.
Tertio, quia congruentius per fortitudinem, quam per in-
firmitatem videbatur & potestas diaboli posse superari, &
humana infirmitas posse sanari. Non ergo videtur con-
ueniens fuisse, quod filius Dei humanam naturam assump-
serit, cum corporalibus infirmitatibus sine defectibus.

Sed contra est, quod dicitur Hebr. 2. In eo, in quo pas-
sus est, & tentatus, potens est, & eis, qui tentantur au-
xiliari. Sed ad hoc venit, ut nos adiuuaret: unde, & Dauid
dicebat. Leuaui oculos meos in montes, unde veniet auxi-
lium mihi. Ergo conueniens fuit, ut filius Dei carnem as-
sumpserit, infirmitatibus humanis subiactam, ut in ea
posset pati, & tentari: & sic auxilium nobis ferre.

Respondendo dicendum, conueniens fuisse, corpus assump-
tum à filio Dei humanis infirmitatibus, & defectibus subiace-
re, & præcipue, propter tria. Primo quidem, quia ad
hoc filius Dei, carne assumpta, venit in mundum, ut pro
peccato humani generis satisfaceret. Vnus autem pro pec-
cato alterius satisfacit, dum penam pro peccato alterius
debitam, in se suscipit. Huiusmodi autem defectus corpo-
rales, scilicet mors, fames, sitis, & huiusmodi sunt pœna
peccati, quod est in mundum per Adam introductum: se-
cundum illud Rom. 5. Per unum hominem peccatum in-
trauit in mundum & per peccatum mors. Unde conue-
niens fuit quantum ad finem Incarnationis, quod huius-
modi penalitates in nostra natura susciperet: vnde nostra,
secundum illud Isa. 53. Vere languores nostros ipse tulit. Se-
cundo, propter fidem Incarnationis asruendam. Cum e-
nim natura humana non aliter esset nota hominibus, nisi
prout huiusmodi corporalibus defectibus subiacet, si sine his
defectibus filius Dei humanam naturam assumpsisset, vi-
deretur non fuisse verus homo, nec veram carnem habuisse,
sed phantasticam, ut Manichæi posuerunt. Et ideo, ut
dicitur Philip. 2. Exinaniuit semetipsum, formam serui
accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu
inuentus, ut homo. Unde, & beatus Thomas per as-
sumptum vulnerum est ad fidem reuocatus, ut dicitur Ioan. 20. Ter-
tio, propter exemplum patientiæ, quod nobis exhibet, pas-
siones, & defectus humanos fortiter tolerando. Unde dicitur
Hebr. 12. Sustinuit à peccatoribus aduersus semetipsum
contradictionem, ut non fatigemini, animis vestris desi-
cientes.

Ad primum ergo dicendum, quod satisfactio pro pecca-
tis alterius, habet quidem quædam materiam pœnas, quas a-
liquis pro peccato alterius sustinet: sed pro principio habet
habitum animæ, ex quo inclinatur ad volendum satisfacere
pro alio, & ex quo satisfactio efficaciam habet. Non
enim esset efficax satisfactio, nisi ex charitate procederet:
ut infra dicitur. Et ideo oportuit animam Christi, & per-
fectam esse, quantum ad habitus scientiarum, & virtutum,
ut haberet facultatem satisfaciendi: & quod corpus
eius esset subiectum infirmitatibus, ut ei satisfactio nis ma-
teria non desset.

Ad secundum dicendum, quod secundum naturalem
habitudinem, quæ est inter animam, & corpus, ex gloria

animæ redundat gloria ad corpus. Sed hæc naturalis habi-
tudo in Christo subiacebat voluntati diuinitatis ipsius, ex
quæ factum est, quod beatitudo remaneret in anima, &
non derivaretur ad corpus, sed caro pateretur: quæ conue-
niunt naturæ passibili, secundum illud, quod Damasc. di-
cit, quod beneplacito diuine voluntatis, permutebatur
carnipati, & operari quæ propria.

Ad tertium dicendum, quod pœna semper sequitur cul-
pam actualement, vel originale: quandoque quidem eius,
qui puniuntur: quandoque autem alterius, pro quo ille, qui
pœnas patitur, satisfacit. Et ita accidit in Christo, secun-
dum illud Isaia 53. Ipse vulneratus est propter iniquitates
nostras, attritus est propter scelera nostra.

Ad quartum dicendum, quod infirmitas assumpta à
Christo non impedit finem Incarnationis, sed maxime
promouit: ut dictum est. Et quauis per huiusmodi infir-
mitates absconderetur eius diuinitas, manifestabatur
tamen humanitas, quæ est via ad diuinitatem peruenien-
di: secundum illud Rom. 5. Accessum habemus per Iesum
Christum ad Deum. Desiderabant autem antiqui patres
in Christo, non quidem fortitudinem corporalem, sed spi-
ritualem, per quam & diabolus vicit, & humanam in-
firmitatem sanauit.

Sensus quæstioni.

QVÆSTIO sensum declarat S. D. in textu dicēs
corporis defectus esse mortem, famem, sitim
& huiusmodi.

Forma Textus.

CONCL. est: Conueniens fuit corpus assumptum à Fi-
lio Dei humanis infirmitatibus & defectibus subiace-
re. Probatur tripliciter. Primo ex fine Incarnatio-
nis. Quia ad hoc Filius Dei carne assumpta venit
in mundum, ut pro peccato humani generis sa-
tisfaceret: ergo conueniens fuit, &c. Anteced.
patet ex diuini scripturis, & ex prima quæstione.
Consequentia probatur: quia vnus pro peccato
alterius satisfacit, dum penam pro peccato alte-
rius debitam in se suscipit: at huiusmodi defectus
corporales, scilicet mors, fames, sitis &c. sunt pœ-
na peccati, quod est in mundum per Adam in-
troducitur: ergo si venit in mundum per pro pec-
cato hominis satisfaceret, conueniens fuit, &c.
Quod etiam confirmatur auctoritate Isaie 53. Vere
languores nostros ipse tulit. Secundo probatur con-
clusio ex fidei susceptione: Quia, si Dei filius hu-
manam naturam sine his defectibus assumpsisset,
videretur non fuisse verus homo, nec veram car-
nem assumpsisset, sed phantasticam, ut Manichæi
posuerunt: ergo conueniens fuit, &c. Probatur
assumpta conditionalis: quia natura humana nō
aliter est nota hominibus, nisi prout corporalib.
defectibus subiacet: ergo si sine his defectibus,
&c. Confirmatur ex dicto Apostoli ad Philip. 2.
Exinaniuit semetipsum, &c. & ex facto S. Thomæ A-
postoli Ioan. 20. Tertio Probatur ab exemplari-
tate patientiæ: Quia Filius Dei nobis exemplum
præbuit patientiæ, passionibus & defectibus huma-
nos fortiter tollerando, ergo. Antecedens proba-
tur auctoritate Apostoli ad Hebræos 12. ut patet in
textu.

Expositio Textus.

DE veritate & sensu conclusionis disputat hic
vberissime aduersus hæreticos Suar. disput. 32.
sect. 1.2. & 4. & Valq. disp. 59. & ante eos Med. ar-
tic. seq. quibus nihil addendum occurrit. Videnda
sunt etiam, quæ scribit Suar. in Comment. circa pri-
mam rationem aduersus modernos hæreticos asse-
rentes Christum passum fuisse pœnas purgatorij,
vel etiam inferni: huius enim difficultatis pro-
prius locus est infra q. 52. art. 4. vbi eam examinant

Tt 4

Med.